

МЕСТНА ПОДСЪДНОСТ НА ИСКАНИЯТА ЗА РАЗКРИВАНЕ НА БАНКОВА ТАЙНА ЗА НУЖДИТЕ НА ПРОВЕРКАТА ПО ЗОПДНПИ

Ас. Николай Колев¹

TERRITORIAL JURISDICTION OF CLAIM FOR DISCLOSURE OF BANK SECRECY FOR THE INVESTIGATION OF LAW ON FORFEITURE IN FAVOUR OF THE STATE OF ILLEGALLY ACQUIRED PROPERTY

Assist. Nikolay Kolev

Resume: The study discusses the problem of determining the local jurisdiction on requests for disclosure of bank secrecy for the purposes of investigation on Law on forfeiture in favour of the state of illegally acquired property. Analyzed is created contradictory case law on this issue. Certain traits of proceedings disclosure of bank secrecy and explication rule for determining local jurisdiction

Key words: territorial jurisdiction; bank secrecy; asset forfeiture.

1. Въведение

Със Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (ЗОПДНПИ)² се уреждат условията и реда за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

Отнемането е на основание на влязло в сила на съдебно решение³, постановено от граждански съд в състезателна съдебна процедура, развиваща се по правилата на ГПК.

Съдебната фаза на производството по отнемане се предхожда от административна фаза, която има едностранен, несъстезателен характер и чиято цел е да установи дали е съответствие между доходите и имуществото на лицето. В тази фаза има два етапа – проверка по чл. 21, ал. 2 и производство по чл. 21, ал. 1 от ЗОПДНПИ⁴.

Проверката по чл. 21, ал. 2 от закона⁵ се извършва от директорите на териториалните дирекции на комисията и инспекторите в тях и има за цел да установи дали между доходите и имуществото на проверяваното лице има несъответствие и дали то е значително по смисъла на закона, т.е. дали надхвърля сумата 250 000 лв.

В рамките на проверката следва да се установят редица факти и обстоятелства, неизчерпателно посочени в чл. 28 от закона, както и да се разкрият сведенията, представляващи банкова тайна по Закона за кредитните институции (ЗКИ)⁶, търговска тайна по Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ)⁷, както и сведенията по чл. 133 от Закона за публично предлагане на

¹ Асистент в катедра „Частноправни науки“ на ЮФ на ВТУ.

² Обн. ДВ бр. 38 от 18.05.2012 г. в сила от 19.11.12 г. с изм. и допълнения.

³ Чл. 79 от ЗОПДНПИ допуска отнемане и на основание на утвърдена от съда спогодба.

⁴ Структурното разделяне на етапите, през които минава процедурата регламентирана по ЗОПДНПИ, и съответните бележки, които могат да се направят в тази излиза извън обхвата на настоящата работа.

⁵ Цитираните законови разпоредби, ако не е посочено друго, са от ЗОПДНПИ. По-подробно за образуването на проверка по ЗОПДНПИ вж. у Колев, Н.Д. Образуване на проверка за установяване на незаконно придобито имущество. В: Сборник от Юбилейна международна научна конференция „50 години Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ [CD], с. 127–134.

⁶ Закон за кредитните институции, обн. ДВ., бр. 59/2006 г. с последно изм. и доп. ДВ, бр. 14/2015 г.

⁷ Закон за пазарите на финансови инструменти, обн. ДВ, бр. 52/2007 г. с последно изм. и доп. ДВ, бр. 14/2015.

ценни книжа (ЗППЦКн)⁸. Основанието за това е чл. 29 от закона⁹.

Банковата тайна и като понятие¹⁰, и като условия и ред за разкриване, е регламентирана в чл. 62 от ЗКИ. Според чл. 62 от ЗКИ банките могат да предоставят сведения, защитени като банкова тайна, само след разрешение от районния съдия или на основание съгласие на лицето¹¹.

Съдът не действа *ex officio*, а на основание надлежно сезиране от оправомощено за това лице.

Районният съдия се произнася по искането за разкриване на банкова тайна с мотивирано решение в закрито заседание не по-късно от 24 часа от постъпването му, като определя периода, за който се отнасят сведенията, чието разкриване се иска. Съдебното решение е необжалваемо.

Регламентирайки органа, който постановява разкриване на банкова тайна, сроковете, акта с който той се произнася, както и въпроса за неговата обжалваемост, ЗКИ оставя неуреден изрично въпроса за местната подсъдност на исканията за разкриване на банкова тайна.

Липсата в ЗКИ на уредба по въпроса кой е местно компетентният районен съд да се произнесе по искането за разкриване на банкова тайна се обосновава с разликите в органите по чл. 62, ал. 4 от ЗКИ, които могат да искат разкриване на банкова тайна и целите и основанията за това. Нуждите, за които се разкрива банкова тайна, са свързани с разкриване на престъпления, митни-

чески нарушения, данъчното производство, националната сигурност и отнемането на незаконно имущество, т.е. поради видовете им особености, законодателят е счел за нерационално тези производства да бъдат обединени под един общ знаменател и е оставил въпроса за местната подсъдност на приложимия към тях процесуален закон.

Липсата на изрична норма, определяща кой е местно компетентния съд, който следва да се произнесе по искането за разкриване на банкова тайна по чл. 29 от ЗОПДНПИ, е довела до създаване на противоречива съдебна практика в тази насока¹². Тя е в две посоки – една част от съдилищата свързват отправеното искането с наказателното производство, което е послужило като основание за образуване на проверка по ЗОПДНПИ и определят местната подсъдност по правилата на чл. 36 от НПК, като образуват по депозираните искания частни наказателни дела на основание чл. 76, ал.1, б “в” от Правилника за администрацията на съдилищата, съответно по чл. 89, ал.1, б “в” от ПАРОВАС (отм.)¹³.

Друга част от съдилищата определят местната компетентност по правилата на ГПК, образувайки по исканията частни граждански дела, като тук се открояват три становища – една част от съдебните състави определят подсъдността по общото правило на чл. 105 от ГПК, т.е. по постоянен адрес на проверяваното лице¹⁴, друга, приемайки, че производството по разкриване на

⁸ Закон за публичното предлагане на ценни книжа, обн. ДВ, бр. 114/99 г. с последно изм. и доп. ДВ, бр. 109/2013 г.

⁹ Макар в чл. 29 законът да си служи с глаголната форма „могат“, свързвайки това оправомощаване на директорите на ТД да поискат разкриване на банкова тайна с необходимостта от събиране на такава информация в зависимост от особеностите на конкретна проверка, може да се поддържа тезата, че разкриването на банкова тайна е задължително и следва да се прави при всяка една проверка по закона. В подкрепа на това виждане е систематическото тълкуване на разпоредбите на чл. 29, чл. 28, чл. 21, чл. 61 и § 1, т. 4, 5 и 8 от ДР на ЗОПДНПИ.

¹⁰ „Банкова тайна са фактите и обстоятелствата, засягащи наличностите и операциите по сметките и влоговете на клиентите на банката“ – чл. 62 от ЗКИ.

¹¹ ЗКИ регламентира три хипотези на предоставяне на информация, защитена като банкова тайна – първо това е при изрично съгласие на лицето, второ това са случаите след съдебно решение банките са задължени да предоставят тази информация и в третата група попадат хипотези при които е вменено задължение за предоставяне на такава информация и без да е налице съгласие или съдебен акт – **Фети, Н.** Правна уредба на банковата тайна. – В: Търговско и конкурентно право, 2011, № 4, с. 29.

¹² Съдебната практика е използвана чрез публичен достъп до „Централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебни актове“ от сайта на Висшия съдебен съвет на адрес: <http://legalacts.justice.bg>, а тази на ВКС от сайта на съда на адрес: http://www.vks.bg/vks_p10.htm.

¹³ Примери в тази насока от различни районни съдилища са ЧНД № 16389/2013 г. на СРС; ЧНД № 189/12 г. на РС – Габрово; ЧНД № 688 / 2012 г. на РС Варна; ЧНД № 612/2012 г. РС- Стара Загора; ЧНД № 338/2012 г. РС – Хасково; ЧНД № 71/2014 г. на РС – Сливница; ЧНД № 363/2014 г. на РС – Варна; ЧНД № 157/2014 г. на РС – Средец; ЧНД № 161/2014 г. на РС – Провадия; ЧНД № 1084/2010 г. Габрово и др.).

¹⁴ В този смисъл Определение от 19.02.2014 г. по ч.гр.д. № 128/14 г. на Софийски окръжен съд и Определение № 321 от 08.10.2012 г. по в.ч.н.д. № 468/13 г. на ОС Сливен; Определение от 30.05.2014 г. по ч. гр. д. № 2299/2014 г. на ОС Ст. Загора; Определение № 2247 от 28.05.2014 г. по в.гр.д. № 480/14 г. на ОС Благоевград и др.

банкова тайна е охранително, прилагат подсъдността по чл. 531, ал. 2 от ГПК, т.е. по седалище на молителя, в случая по седалище на съответната териториалната дирекция¹⁵, а трета група съдебни състави приемат, че е налице празнина в закона и е запълват съгласно чл. 46 от ЗНА с аналогия за закона, прилагайки нормите на ЗОПДНПИ, определящи местната подсъдност¹⁶.

Няма съдилища, които да прилагат АПК или да търсят аналогия с неговите разпоредби, което е разбираемо, предвид изрично определената в чл. 62 от ЗКИ компетентност на районния съдия.

При така установената разнопосочна съдебна практика, въпросът за определяне на местната подсъдност по исканията за разкриване на банковата тайна за нуждите на проверката по чл. 21, ал. 2 от ЗОПДНПИ разкрива своето и теоретично, и подчертано практическо значение¹⁷.

II. Определяне на местната подсъдност

За да бъде изведено общо правило за местната подсъдност, следва да бъде изяснен въпросът за отношението между проверката по ЗОПДНПИ и наказателното производство в случаите, в които то е основание за нейното започване, както и въпросът за характера на производството по разкриване на банкова тайна.

1. За разлика от отменения ЗОПДИППД уреждащ отнемане след влизане в сила на осъдителна присъда, действащият ЗОПДНПИ въведе т.нар. разширена гражданска конфискация или конфискация, постановена от граждански съд без същата да е обвързана от постановена преди това осъдителна присъда. Това на практика доведе до откъсване на процедурата по закона от воденото срещу проверяваното лице наказателно производство.

За започване на проверка по чл. 21, ал. 2 е достатъчно само и единствено лицето да е привлечено като обвиняем за извършването на някое от престъпленията, посочени в чл. 25 от закона.

От момента на получаване на уведомление, което е годно да послужи за образуване на проверка, т.е. изхождащо от компетентен орган, съдържащо индивидуализиращи данни за лицето и информация за неговото привличане, органите по ЗОПДНПИ започват срещу лицето проверка, чийто ход не зависи от развитието на наказателното производство. Възможно е същото да бъде прекратено поради липса на престъпление, лицето да бъде оправдано или освободено от наказателна отговорност и т.н., но всички тези обстоятелства не влияят върху хода на вече образуваната проверка.

По тези съображения не може да бъде споделено разбирането, че исканията за разкриване на банкова тайна в рамките на проверката по ЗОПДНПИ са искания, свързани с досъдебното производство по смисъла на чл. 76, ал. 1, б “в” от Правилника за администрацията на съдилищата, аналогичен на чл. 89, ал. 1, б “в” от ПАРОВАС (отм.), което да обосновава и образуване на частно наказателно дело по депозираното искане.

Липсата на връзка между проверката и досъдебното производство изключва приложението на НПК и неговия чл. 36 при определяне на местната подсъдност. Чл. 36 от НПК определя компетентния съд съобразно местоизвършване на престъплението. Местоизвършването на престъплението не е обстоятелство, оказващо влияние спрямо извършваната проверка. Тази проверка има за цел да изготви един финансов профил и се основава на събрана за лицето и свързаните с него физически и/или юридически лица данни. В голямата си част тези данни се съхраняват от държавни и общински органи съобразно постоянния адрес или седалище на лицето – така е за данъчната и осигурителна информация, съхранявана в ТД на НАП, информацията и документи за регистрирани пътни превозни средства и др., т.е. в предметния си обхват проверката по закона е свързана основно с постоянния адрес, съответно седалище на лицето, и няма някаква логическа или предметна връзка с местоизвършване на престъплението. Заедно с това основание за за-

¹⁵ Така Определение от 30.09.2013 г. по ч. гр. д. № 1520/2013 г. Районен съд Асеновград; Определение от 23.04.2014 г. по ч. гр. д. № 21671/2014 г. на СРС. При тази подсъдност по исканията за разкриване на банкова тайна от директора на ТД София и от самата КОНПИ, ще е местно компетентен Софийски районен съд.

¹⁶ В този смисъл и Определение № 117 от 04.05.12 г. по ч. гр. д. № 301/12 г. на ОС Хасково; Определение № 187 от 05.07.12 г. по в. ч. гр. д. № 436/2012 г. на ОС Хасково.

¹⁷ То следва да се преценява и с оглед общата натовареността на съответните съдилища, доколкото при определянето на подсъдността или ще доведе до централизация на исканията в няколко съда седалище на петте териториалните дирекции, или до по равномерно разпределение при подсъдност по постоянен адрес респективно седалище, или по местоизвършване на престъплението.

почване на проверка може да бъде и административно нарушение (чл. 24), в който случай правилото няма да може да се приложи, защото се извлича от чл. 36 НПК и се свързва с конкретно досъдебно производство и ще се наложи или да се приложи по аналогия, т.е. компетентен да е съдът по местоизвършване на нарушението, съответно довършване или установяване, или престъпление, извършено в чужбина (чл. 25), в която хипотеза компетентен би следвало да е СРС.

Видно е, че от една страна неправилно е свързването на проверката и досъдебното производство и от друга, обосноваване на местната компетентност с правилата на НПК. Приемането на този принцип води до разделяне на подсъдността по исканията за разкриване на банкова тайна, съобразно основания за започване на проверка – наказателна или административна.

Такова разделяне няма легална опора в законовия текст. Регламентирайки разкриването на банкова тайна за нуждите на ЗОПДНПИ, законът визира една единна по своя характер процедура, без същата да е обвързана с основанието за започване на проверка.

Тези съображения определят като неправилна практиката по исканията за разкриване на банкова тайна да се образувана ЧНД и за определяне на тяхната местна подсъдност да се прилага чл. 36 от НПК.

2. Изключвайки приложението на НПК, следва да се разгледа и анализира приложимостта на ГПК спрямо исканията по чл. 29 от ЗОПДНПИ, както и да се определи типа на производството спрямо тях.

Аргументите за приложимостта на ГПК към разкриването на банкова тайна се извличат от самия закон, който постановява, че за неуредените случаи се прилага ГПК. Заедно с това производството по този закон е уредено като гражданскоправно по своята същност, като исковете и за обезпечение, и за отнемане се разглеждат от граждански съдилища със съответния институционален контрол по правилата на ГПК.

В тази връзка не може да има съмнение, че и искането за разкриване на банкова тайна като част от производството по ЗОПДНПИ в широк смисъл, следва да се подчинява на разпоредбите на гражданския закон.

Извеждайки заключение за гражданско правния характер на производството за разкриване на банкова тайна за нуждите на проверката

по ЗОПДПИ, е необходимо да бъде определено какъв е неговият тип, като за целта се определят неговите характерни особености и се съпоставят с тези на уредените в ГПК производства.

От разпоредбите на чл. 29 ЗОПДНПИ и чл. 62 от ЗКИ могат да се извлекат следните белези на производството по разкриване на банкова тайна. То е:

– **едностранно** – развива се с участието само на една страна – директора на съответната ТД на КОНПИ или самата Комисия, като заявител на искането. Едностранният характер на производството означава, че съдът не разрешава спор, а по-скоро администрира отправеното искане, преценявайки дали то отговаря на законовите изисквания.

– **засяга правната сфера на трето лице, различно от молителя** – в случая това е лицето, за чиято банкова тайна се иска и съответно е получено разрешение за разкриване. Това лице не се уведомява за производството, то няма възможност да обжалва решението на съда. Банката, като лице до което се изпраща за изпълнение решението, също не може да го обжалва.

– **чрез искането се упражнява правомощие, а не субективно право.** Разкриването на банковата тайна за нуждите на проверката по ЗОНДПИ, следва да се определи като задължителен неин елемент. В тази връзка Комисията и директорите на ТД имат не само правото, но и задължението да поискат разкриване на банкова тайна. Упражняването на това им правомощие, не част от възложената им по закон компетентност, а не субективно право и в този смисъл, чрез съдебното решение, не се съдейства за правомерно упражняване на граждански права, а се съдейства за законосъобразно упражняване на възложена компетентност, което определя и следващия белег на производство, то е

– **съдейства за законосъобразно упражняване на компетентност.** По дефиниция административната дейност е законосъобразна – тя е в съответствие със закона и в изпълнение на закона. Попадайки под общото понятие за защитена информация¹⁸ достъпът на държавните органи по чл. 62, ал. 4 от ЗКИ до нея, е опосреден от съдебна санкция предшествана от контрол на искането и преценка на неговата законосъобразност.

– **формалност на преценката.** За разлика от другите органи по чл. 62 ЗКИ, които могат да искат разкриване на банкова тайна при предпо-

¹⁸ Фети, Н. Правна уредба..., с. 26.

ставки, закрепени в ЗКИ, при отправяне искането си до съда директорите на ТД и самата комисия не обосновават искането си извън общото изискване по чл. 29 – т.е. необходимост за нуждите на проверката. Такава необходимост невинаги може да бъде обосновавана документално, още повече че застъпваме тезата, че банковата тайна трябва да бъде разкриване задължително по всяка проверка. Ето защо преценката на съдията се свежда само до установяване на общите предпоставки за искането – дали изхожда от компетентен орган, дали е образувана проверка и периодите, за които се иска разкриване на банкова тайна.

– **крайният акт е съдебно решение.** Това решение не разрешава спор и съответно не се ползва със сила на присъдено нещо.

– решението е **необжалваемо.** Необжалваемостта следва от разпоредбата на чл. 62, ал. 7, изр. 2-ро от ЗКИ. В тази хипотеза, дори и съдът да не уважи искането на комисията, тя няма правна възможност да обжалва този акт¹⁹. Същевременно няма забрана да бъде подадено ново искане на същото основание, и доколкото актът на съда не се ползва със сила на присъдено нещо по отношение на неуваженото искане, съдът ще трябва да разгледа и да се произнесе и по новото.

При така очертаните белези те следва да се съпоставят с уредените в ГПК форми на защита и съдействие.

Гражданскопроцесуалното право разглежда три проявни форми на незаконосъобразни развитие на гражданските правоотношения и съответно предлага три способа за тяхната защита – исков, изпълнителен и обезпечителен процес.

В производството по разкриване на банкова тайна не е налице гражданско правоотношение, чието незаконосъобразно развитие гражданският процес да защитава. Тук сме в хипотезата на узнаване от трето, за правоотношението, лице на информацията относно факти и обстоятелства, касаещи това правоотношение, без обаче това да влияе на неговото възникване, развитие, изпълнение и прекратяване.

Освен в рамките на иския, изпълнителен и обезпечителния процес, гражданскопроцесуалното право познава и още една форма на съдебна намеса – това са случаите на т.нар. съдебна администрация в две разновидности – спорна и безспорна. Съдебната администрация е форма на съдействие за законосъобразно упражняване на права.

Спорна съдебна администрация – осъществява се по реда на спорните производства, изиска две страни и завършва с решение, променящо правното положение, което обаче за разлика от решенията в един исков процес не се ползва със сила на пресъдено нещо.

При така очертаните белези на спорната администрация, производството по разкриване на банковата тайна, предвид неговия едностранен и окончателен характер, не може да се отнесе към тази проявна форма на съдебна намеса²⁰.

Безспорната съдебна администрация се състои в охранителни съдебни актове, издавани по реда на охранителните производства²¹ чл. 530 и сл. от ГПК. Охранителните производства се отнасят до граждански, а не до държавноправни правоотношения²² и се явяват форма на съдебно съдействие за правомерно упражняване на граждански права, без да се засяга чужда правна сфера извън тази на молителя.

Искането за разкриване на банкова тайна засяга чужда правна сфера и това е сферата на лицето, по отношение на което се постановява разкриване на банковата тайна. С него не се съдейства за правомерно упражняване на граждански права, а за упражняване на държавновластнически правомощия²³. Тези отлики не дават възможност да причислим производството по разкриване на банкова тайна към охранителните съдебни производства²⁴.

Разкриването на банкова тайна за нуждите на проверката по ЗОПДНПИ може да определим като особена форма на съдебна администрация²⁵.

Липсата на изрично правило за определяне на местната подсъдност налага да се приложи чл. 46, ал. 2 от ЗНА, като от сходни уредени в

¹⁹ Вж. Определение № 247/11.04.2014 г. по ч. гр. д № 2137/14 г. ВКС, IV г.о.

²⁰ Така и Определение от 23.07.2014 г. по ч. гр. д № 3206/2014 г. на ОС Ст. Загора.

²¹ Българско гражданско процесуално право. **Сталев, Ж., Ан. Мингова, О. Стамболиев, В. Попова, Р. Иванова.** 9-то прер. и допълнено издание. С.: Сиела, 2012, с. 58.

²² Пак там, стр. 1242.

²³ Във всички хипотези на разкриване на банкова тайна по чл. 64, ал. 4 от ЗКИ, активно легитимиран да поиска разкриване е съответен държавен орган.

²⁴ Вж. в същия смисъл Определение № 117 от 24.05.2012 г. по ч. гр. д № 301/12 г. на ОС – Хасково.

²⁵ Пак там, но без мотиви.

закона случаи се изведе общо правило. В другите нормативни актове, в които са уредени аналогични процедури като ЗПФИ или ЗППЦКн, уредбата е аналогична и там също не се съдържат приложими правила. В този смисъл следващото ниво на нормативна уредба, преди общия процесуален закон, е ЗОПДНПИ.

В ЗОПДНПИ има норми, регламентиращи местната подсъдност на различни категории искания. Така обезпечаването на бъдещ иск е местно подсъден на окръжния съд по постоянен адрес, респективно седалище на бъдещия ответник, съответно такава е подсъдността на иска за отнемане, като законът предвижда и специална подсъдност по местонахождение на недвижимия имот, съответно, при няколко имота, този с най-висока данъчна оценка, която дерогира общото правило.

Наличието на специални разпоредби уреждащи местната подсъдност на исканията по ЗОПДНПИ, дава възможност да се изведе общо правило по смисъла на чл.46, ал.2 от ЗНА, приложимо и към искането за разкриване на банкова тайна – местната подсъдност на исканията по чл.29 от ЗОПДНПИ се определя съобразно постоянния адрес на проверяваното лице²⁶.

Извеждането на общо правило, приложимо и към неуредения случай, следва от общата идея вложена в разпоредбите на ЗОПДНПИ, проверката и производството по закона да се водят съобразно постоянния адрес на проверяваното лице.

Практически до същия извод, досежно местната подсъдност, ще се стигне и при прилагането на чл. 56 и чл.80 от ЗОПДНПИ, които препращат към ГПК за неуредените, в производство по обезпечаване и отнемане, въпроси. При общото препращане към нормите на ГПК, уреждащи местната подсъдност, по изложените по-горе съображения трябва да изключим тази по чл.531, ал. 2 от ГПК и да приложим правилото на общата местна подсъдност по чл.105 ГПК.

²⁶ Така при действието на ЗОПДИПД (отм.), приема ВКС в Определение № 77/24.04.12 г. по ч. н. д. № 702/12 г. III н.о, където без да се произнася по повдигнатия спор за подсъдност, в мотивите приема за приложима по аналогия, подсъдността, определена в чл. 22, ал. 1 и чл. 28 от ЗОПДИПД (отм.), разсъждения, приложими и към разглеждания случай.

²⁷ В случая се касае за празнина в гражданския закон, която се преодолява, чрез правоприлагане, а не чрез тълкуване. По – подробно Павлова, М. Гражданско право – обща част. Софи-Р, 2002, с. 143 и сл.

²⁸ Връзката може да е пряка – напр. лицето е едноличен собственик и управител на търговско дружество или косвена, лицето контролира дружество, непряко, посредством други физически и/или юридически лица или юридическото лице е придобило имущество за сметка на проверяваното лице, без обаче да го контролира по смисъла на закона, но такава връзка във всички случаи трябва да съществува.

От гледна точка на теорията за тълкуването²⁷, теоретично издържан е първият подход, при който, установявайки неуредена в ЗОНДПИ хипотеза, извеждаме правило с общо приложение, което съответства и на смисъла и целта на нормативния акт. В тази хипотеза е излишно да се определя видът на производството, което би било необходимо да се извърши, ако се приложи препращане към правилата на ГПК.

Както се посочи по-горе, основен обект на проверка е лицето, за което е получено уведомление, като във връзка с него могат да бъдат проверени и други физически и/или юридически лица. В тези случаи разкриването на банкова тайна по отношение на тях също ще е местно подсъдно на районния съд по постоянен адрес на лицето, основен обект на проверка. Това е така, защото макар и в чл. 62, ал.4, т.6 от ЗКИ да не се посочени предпоставките, при които съдът разкрива банкова тайна, чл. 29 от ЗОПДНПИ изрично посочва, че тя се разкрива за нуждите на проверката, а в основата на проверката стои именно физическото лице, за което се е получило уведомление.

Именно в този смисъл от изведеното общо правило изключваме подсъдността по седалище на юридическото лице, доколкото и хипотезата на разкриване на банковата тайна по отношение на контролирано юридическо лице, местната подсъдност ще се определи във връзка с основното лице, обект на проверка.

III. Заключение

В обобщение следва да се посочи, че местно компетентен да постанови разкриване на банкова тайна е районният съд по постоянен адрес на проверяваното лице. Той е местно компетентен да разкрие банкова тайна и по отношение на други физически и/или юридически лица, които се проверяват във връзка с основното лице²⁸. В случай че лицето няма постоянен адрес в страната, компетентен е Софийският районен съд.

Предвид разликите в основанията и целите, както и органите, които могат да искат от съда разкриване на банкова тайна по реда на чл.62 от ЗКИ, не е удачно там да се въвежда обща разпоредба, касаеща местната подсъдност.

Същевременно, предвид установената многобройна противоречива съдебна практика по приложението на чл. 29 от ЗОПДНПИ, *de lege ferenda* чл. 29 от ЗОПДНПИ може да бъде допълнен с нова ал. 2 със следното съдържание: „Искането по ал. 1 се отправя до районния съд по постоянния адрес на проверяваното лице. В случай че лицето

няма постоянен адрес в страната, искането се отправя до Софийския районен съд.“.

Така ще се внесе яснота и ще се преодолее съществуващата противоречива практика. Чрез подсъдността по постоянен адрес, ще се постигне равномерност при разглеждане от районните съдилища на исканията за разкриване на банкова тайна. Подобно допълнение на закона няма да е прекалено казуистично на фона на детайлната уредба на налагането на обезпечителни мерки в чл. 37–56 от ЗОПДНПИ.